

ВІТАЄМО З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ!

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

НІВСЬНИЙ ПОЛІТЕХНІК

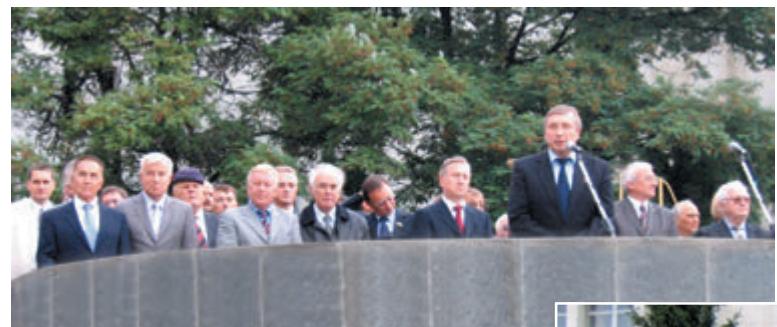
ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

7 вересня 2006 року

№25 (2760)

Понад чотири тисячі юнаків та дівчат, вчораших школярів, а нині першокурсників заповнили 30 серпня площу Знань. Уранішній дощ та холодний вітер не зіспувають настрою тих, хто пройшов ФДП, вступні іспити, конкурси, щоб стати студентом КПІ. Крім того, варто притгадати українську народну прикмету: справа, розпочата в доці, – буде успішно.

Під ритмічний барабанний бій площею ефектно кросять барабанщиці з народного ансамблю "Водограй". Саме з їх дефіле розпочинається свято. За ними, чітко

ровський. Він побажав студентам пілдно і цікаво прожити наступні п'ять років у стінах Київської політехніки – лідера технічної освіти України та відбутися як фахівці і громадяни. Шоб молоді люди могли проявити себе в науці, культурі, спорті, громадському житті, тут створено всі умови. Присутніх широко поздоровили колишні

крокували під оплески присутніх у супроводі майбутніх капешників – учнів Політехнічного лицюю КПІ.

Аж ось – несподіванка. Такого ще не було! У супроводі світи "Королева КПІ – 2006" Людмила Дорош та "Містер КПІ – 2005" Сергій Зенін з'явилися на очі захоплених глядачів, картиною вмостившись на спинах скакунів. Важко сказати, чому більше раділи найзники – що забралися так високо, чи що вдалося втриматися на тому транспортному засобі. Слідом випливли елегантні танцювальні пари – учасники народного ансамблю спортивного бального танцю "Стиль". Чарівні майстерні "па" завжди заворожують глядачів.

Яскраве свято першокурсників

трамаючи стрій, виблискуючи мідю інструментів, проходять військові оркестранти. Маршеві мелодії додають урочистості події. І ось уже площею повільно пливе Державний прапор України. Почесне право підняття його було надано студенту ФМФ Володимиру Демашу. Лунає Гімн України, майорить жовто-блакитний стяг – День першокурсника відкрито.

З вітальним словом до першокурсників звернувся ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З.Згуровський

ній прем'єр-міністр України В.А.Масол, перший заступник міністра освіти і науки України А.М.Гуржій, заступник голови КМДА В.С.Журавський, депутат Верховної Ради минулого скликання професор М.К.Родіонов, депутат Київради Д.Й.Андрієвський, а також ректор Варшавського технологічного університету професор В.Курнік та голова секції випускників КПІ в Польщі Я.Фукса.

І знову погляд присутніх спрямовані на площе, де з'явилися кращі студенти НТУУ "КПІ", які прославили університет своїми перемогами на міжнародних олімпіадах, конкурсах та спортивних змаганнях. Вони

Уже традицією стала передача символічного факела знань від студента останнього курсу до першокурсника. Це, мабуть, найурочістіша мить свята, коли під бурхливі оплески спалахує яскраво вогонь, до нього пригуті погляди всіх присутніх, лунає гімн студентів "Гаудеамус"... А за мить у небо злітають три великі кулькові літери КПІ.

Урочиста частина свята Дня першокурсника закінчилася, а далі на новоспечених студентів КПІ чекало вручення студентських квитків на факультетах та в інститутах, концертна програма, дискотека на площі Знань і святковий салют.

День посвяти в студенти першокурсники запам'ятують назавжди. Попереду в цих щасливих усміхненіх юнаків та дівчат – найкращі студентські роки. Наскільки вони будуть цікавими й насиченими, залежить від з них самих. Хай кожен день студентського життя буде яскравим і пілдним, а вогонь знань не згасає в їхніх серцях і після закінчення КПІ.

Майя Заховайко

СЕСІЯ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

29 серпня, напередодні нового 2006/2007 навчального року, відбулася чергова сесія професорсько-викладацького складу Київської політехніки.

У президії – керівники університету, декани факультетів та директори інститутів, голови профспілок співробітників і студентів, народний депутат України попереднього скликання професор М.К.Родіонов.

Ведучий засідання перший проректор університету член-кореспондент НАН України Ю.І.Якименко привітав присутніх із залізницею подію – 15-ю річницю незалежності України та початком нового навчального року, назвав прізвища викладачів університету, що пішли із життя протягом минулого навчального року, та запропонував хвилиною мовчання вшанувати їх пам'ять.

До виступу із доповіддю про підсумки роботи колективу університету за 2005/2006 н.р. та завдання на 2006/2007 н.р. було запрошено ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З.Згуровського, який на початку свого виступу також широко привітав присутніх із 15-ю річницею незалежності нашої держави та початком нового навчального року.

У вступній частині доповіді ректора було докладно охарактеризовано умови, в яких опинилася вища школа України на сучасному етапі, розглянуто суперечності, які треба враховувати у повсякденній роботі університету при подальшому його розвитку. Зокрема, при виборі між масовою та елітною підготовкою фахівців було наголошено на необхідності зберігання традицій, які були закладені при заснуванні КПІ як елітарного навчального закладу, наразі дослідницького університету.

При підведенні підсумків діяльності університету в минулому навчальному році в доповіді ректора було позитивно оцінено нещодавно запроваджену систему комплексного моніторингу якості підготовки фахівців за спеціальностями, що також дозволило визначити рейтинги навчальних підрозділів. При цьому було висловлено подяку керівникам Центру тестування та моніторингу знань члену-кореспонденту НАН України В.С.Мельнику та директору Інституту моніторингу якості освіти В.В.Ясинському.

На часі суттєве оновлення змісту та методики навчання, поглиблене вивчення та освоєння як базових, так і прикладних інформаційних технологій, іноземних мов тощо.

У зв'язку з перемогою студентів-політехніків в XIII Міжнародній олімпіаді з математики для студентів університетів М.З.Згуровського висловив подяку науково-педагогічному колективу фізико-технічного інституту, його директорству професору О.М.Новикову, керівникам студентів-переможців.

Наприкінці доповіді було позитивно відзначено міжнародну наукою і освітнянську діяльність, що шлося про вирішення соціальних питань, у тому числі створення розвиненої інфраструктури студентського містечка. Спланованому і ритмічному розвиткові університету, за словами ректора, сприяє прийняття та виконання за останні три роки його власного бюджету.

Повністю текст доповіді ректора подаємо на стор. 2-4.

М.З.Згуровський докладно відповідав на запитання учасників зібрання, вручив дипломи лауреатів премії НТУУ "КПІ" переможцям щорічного університетського конкурсу на кращий підрозділ, посібник, монографію. За активну участь у налагодженні співпраці між НТУУ "КПІ" та Секцією вихованців КПІ у республіці Польща Подяку Київського міського голови було вручене Тадеушу Мікі.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 День
першокурсника

2 Доповідь
ректора
НТУУ "КПІ"
М.З.Згуровського
на сесії
професорсько-
викладацького
складу

3 4 4 Увага, конкурс!

НАША МЕТА – НАЙВІЩИЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ

Доповідь ректора НТУУ “КПІ” академіка НАН України М.З. Згуровського на сесії професорсько-викладацького складу 29 серпня 2006 року

Шановні колеги та гості наших зборів!

Дозвольте привітати вас з 15-ою річницею незалежності нашої країни і з новим навчальним роком, який ми розпочинаємо через декілька днів.

Рік, що минув, був насичений значними подіями як у житті країни, так і нашого університету. Це був рік великих соціальних перетворень, досягнень і невиповнених сподівань. І наш університет повною мірою відчув цю стратегічність і багатозначність нового етапу розвитку країни.

На жаль, в Україні за роки незалежності склалися несприятливі умови для розвитку вищої освіти. Багато суперечностей періоду становлення ринкової економіки не стимують її розвиток. Освіта вимагає нових реформ, що обумовлені як потребами суспільства, так і європеїзаційними тенденціями.

Однією з головних є **суперечність між сферою вищої освіти і ринком праці**. Якщо на початку 90-х років мируючого століття студенти були зацікавлені отримати різноманітні базові знання, щоб бути затребуваними на ринку праці, коли промисловість випускала високотехнологічну продукцію, то сьогодні ситуація інша. Інтелектуально місткі сектори вітчизняної економіки суттєво деградували. На ринку праці стали затребувані переважно працівники сфери послуг, де не потрібні фундаментальні природничі та інженерні знання. Об'єктивно у студентів знизилося стимул до набуття таких знань, до якісної, передової освіти.

Існують і внутрішні суперечності в системі вищої освіти.

По-перше, якість підготовки молоді в загальноосвітній школі суттєво знижилася, особливо з циклу природничих дисциплін – математики, фізики, хімії, біології. Сьогодні вона явно не відповідає вимогам вищої школи. Нове студентське поповнення важко сприймає складні природничі та міждисциплінарні знання.

По-друге, вища школа в нашій країні суттєво “відрізана” від передової науки. Пересічний викладач перестав керувати науковою тематикою чи науковими напрямками. Все більше проявляється відхід від математики, моделювання, новітніх інформаційних технологій у викладанні багатьох дисциплін, лекцій не містять передових ідей, вони стають поверхневими, без глибокого наукового підґрунту.

По-третє, сьогодні можна говорити про формування “нової ментальності” в освіті, суть якої полягає у відході від таких фундаментальних принципів, як: “навчання – це важка, по-всякденна праця” та “оцінювання знань не може рукуватися на подвійних стандартах”.

У студентів і частини викладачів почав формуватися стійкий стереотип: “навчання не повинно передбачати якісних інтелектуальних зусиль над собою, воно має бути комфортним процесом”, а його оцінювання не обов’язково повинно бути об’єктивним, оскільки ця об’єктивність далі не вимагається ринком праці і суспільством.

Насправді, оволодіння новими, конкурентоспроможними знаннями неможливе без важкої повсякденної роботи, а критерій оцінювання знань напрацьовувалася десятиліттями як у нашому суспільстві, так і у світі, і їх дотримання є важливо складовою кодексу честі викладача. Так було завжди. Так має бути і нині.

По-четверте, суттєво знизилася якість викладацького складу вищої школи та погрішився характер взаємовідносин між студентами і викладачами. За час економічних і суспільних реформ корпус викладачів і вчителів в Україні набув призливого соціального статусу в матеріальному відношенні та у ставленні до нього з боку інших прошарків суспільства. Ці умови сприяли швидкому “вимінанню” з викладацького середовища молодих, талановитих, творчих особистостей. Прояви заневаги до викладачів все частіше з’являються і в студентському середовищі. Все це сприяло появі у стосунках між викладачами і студентами таких ганебних явищ, як хабарництво, конфліктне протистояння й приховане боротьба, замість кооперації, взаємної поваги і партнерства.

Для нас принципово важливо, якою мірою ці негативні явища виявляються в нашому університеті? На жаль, соціологічні дослідження, відгуки батьків свідчать, що певною мірою вони мають місце і в КПІ. Сподіваємося, що міній

фундамент академічних цінностей, закладений нашими попередниками, дух демократизму, професійної гідності стане запорукою того, що КПІ подолає названі труднощі.

По-п’яті, загострюються суперечності між ринком освітніх послуг і якістю навчання, між масовою та елітною підготовкою фахівців. Усім відомо, що за останні 15 років кількість студентів у нашій країні подвоїлася і вже складає 2 мільйони 700 тисяч осіб (що, безумовно, добре), але переважна більшість з них навчається в закладах, де відсутні наукові школи, студенти не залучаються до передових наукових досліджень. Тобто сьогодні більшість українських вищих навчальних закладів на досить низькому рівні забезпечують надання масової вищої освіти, що, з одного боку, розширяє доступ до освіти і є важливим соціальним завданням, але з іншого – не забезпечує глибину викладання і надання складних, конкурентоспроможних знань. У той же час, випускники всіх вищих навчальних закладів отримують дипломи державного зразка, що є більше дезорієнтує ринок праці і не сприяє підняттю престижу.

Особливе місце в цій стратегії повинно належати елітній підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації, які створюють “точки росту” нових наукових і освітніх напрямків. Працюючи на передніх рубежах науки, молоді дослідинки легко сприймають прогресивні ідеї, швидко адаптуються до нових вимог часу і являють собою головну рушійну силу розвитку інноваційної освіти і науки.

Виходячи з цієї стратегії, КПІ напрежено працюєвав за низкою взаємопов’язаних напрямків.

У навчальній роботі основні зусилля були спрямовані на забезпечення якості підготовки фахівців. Розпочато впровадження комплексної системи

Зважаючи на ці обставини, нам залишається підтримувати і розвивати “проривні острівки” інженерної освіти, доповнюючи її новими позитивними елементами. Цими “острівками” є науково-педагогічні колективи ряду інститутів, факультетів та кафедр нашого університету, які ще продовжують демонструвати результати світового рівня в науці та підготувати кадрів для “проривного” розвитку економіки нашої країни за пріоритетними напрямами. Вони стабільно забезпечують перемоги своїх студентів на світових університетських олімпіадах, роблять наукові відкриття, визнані у світі. Ми ще втратили частину студентства, яка бачить свое майбутнє у здобутті якісних знань, у продовженні традицій кращих випускників нашого університету.

Особливе місце в цій стратегії повинно належати елітній підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації, які створюють “точки росту” нових наукових і освітніх напрямків. Працюючи на передніх рубежах науки, молоді дослідинки легко сприймають прогресивні ідеї, швидко адаптуються до нових вимог часу і являють собою головну рушійну силу розвитку інноваційної освіти і науки.

Виходячи з цієї стратегії, КПІ напрежено працюєвав за низкою взаємопов’язаних напрямків.

У навчальній роботі основні зусилля були спрямовані на забезпечення якості підготовки фахівців. Розпочато впровадження комплексної системи

4 до 7, ми вперше відчули на собі наслідки глибокої демографічної кризи та конкурентний характер ринку освітняних послуг, що почав реально діяти. Як наслідок, цілий ряд факультетів не зміг набрати студентів на виділені їм бюджетні місця. Зокрема, ФЕЛ не дібрав 33 студента, ЗФ – 32, ФМФ – 27, ХТФ – 25, ФАКС – 24. В цілому 14 факультетів втратили 223 місця за держзамовленням. У результаті на перший курс було заражано 4421 студента на бюджетну форму навчання та понад 500 – на контрактну. З них 3261 (73%) – це випускники системи доуніверситетської підготовки та 1092 – медалісти. В цьому році ми врахували і результати зовнішнього тестування, яке проводив Український центр оцінювання якості освіти. Всього до нас було подано 213 сертифікатів, після перерахування яких за критеріям КПІ було заражано 84 студента.

Як нам ставиться до явища недобору студентів у КПІ? Якою має бути наша реакція? Оцінюючи цю ситуацію можемо вказати на наявність об’єктивних та суб’єктивних факторів. Об’єктивні пов’язані з тим, що в 2006 році кількість випускників загальноосвітніх шкіл зменшилась на 40 тисяч порівняно з 2005 і становила 474 тисячі. А це, природно, призвело до зменшення кількості поданих абитурієнтами заяв до КПІ з 9568 у 2005 році до 8246 у 2006 році. З них витримали вступні випробування за вимогами КПІ лише 53%, тобто 4421 студента. На жаль, така тенденція буде підсилюватися. За даними Міністерства

труки. Сьогодні як ніколи виправдовуються слова Михайла Васильовича Ломоносова: “Університет без гімназій, як рілля без насіння”.

За глибоким розумінням цих реалій і самовідану роботу хочу висловити подяку директору Інституту доуніверситетської підготовки та профорієнтації Василю Васильовичу Ясинському та директору Центру тестування та моніторингу знань Валерію Сергійовичу Мельнику. Окрім навчання та тестування абитурієнтів, ці підрозділи створили і впровадили дуже досконалу систему моніторингу якості навчання. Результати цієї роботи висвітлені в газеті “Київський політехнік” від 29 серпня 2006 р., №24.

Що ж до думки роботодавців про наших випускників, то вона досить непогана, про що свідчить кількість запитів на них, яка в 1,5 разу перевищує наші можливості. Але переважна більшість роботодавців вказує на слабке володіння випускниками іноземними мовами та сучасними інформаційними технологіями. Це дуже прикро, бо можливості КПІ щодо навчання за обома зазначеними напрямками об’єктивно непогані, але через недостатнє активність відповідних факультетів та кафедр, безвідповідальність їх керівників ми в основному випускаємо неконкурентоспроможних фахівців за цими дуже важливими складовими моделі підготовки сучасного інженера.

Як і в попередні роки, не зростає кількість запитів на випускників гуманітарних спеціальностей, що вимагає їх переорієнтації на потреби ринку праці, перегляд спеціалізацій, удосконалення навчальних планів, зменшення державного замовлення.

Наступною важливою складовою комплексної системи підготовки кадрів є формування якісного складу викладацького корпусу, який повною мірою визначає і якість наших випускників. Сьогодні в університеті 2200 штучних викладачів та 305 сумісників. Понад 65% – це професори та доценти, причому за рік кількість доцентів не змінилася, а кількість професорів зросла на 20 осіб. І хоча кількість молодих викладачів збільшилась на 8%, проблема старіння викладацького корпусу залишається актуальною.

Порівняно з минулим роком, середній вік викладачів зріс на один рік і складає 51,7 року. За незначним винятком “постаріали” практично всі факультети і кафедри. Ми маємо розуміти, що науково-педагогічні колективи, в яких зберігається стійка тенденція до зростання середнього віку викладачів, наближаються до системної кризи, якою не буде вжити термінових заходів щодо зачленення молоді до викладацької та наукової роботи. Тим більше, що можливості для цього сьогодні достатньо хороши.

У минулому році 26 випускників аспірантури (з 34-х) були прийняті на посади асистентів, і тільки 15 з 754-х магістрів зачленені до викладацької роботи.

Цього явно недостатньо. Для зміни тенденцій на протилежну нам потрібно щорічно омоложувати викладацький склад не менше ніж на 15% в цілому по університету, а на деяких кафедрах до 20–25%. Ми будемо змушені цей показник вважати одним з головних при конкурсному обранні завідуючих кафедрами.

Старіння викладацького складу тягне за собою і ряд інших проблем. Багато викладачів фактично припинили наукову роботу, обмежуючись лише проведеним заняттям з використанням застарілих методів репродуктивного навчання, вони не оновлюють зміст навчання, методичне забезпечення, не використовують передові досягнення науки та новітні інформаційні технології, окрім яких значною мірою не володіють ними й самі. Разом із цим фактично не діє система підвищення кваліфікації викладачів, а їх стажування здійснюється, як правило, формально.

Така ситуація вимагає невідкладних заходів для її вправлення. Насамперед, цьому повинно сприяти поліпшення матеріального забезпечення викладаців та умов їх роботи. Динаміка зростання посадових окладів показує, що в КПІ вони значно вищі, ніж в інших ВНЗ, але, звичайно, ще надало низькі для достойної винагороди важкої викладацької праці. Тим не менше, враховуючи стійку тенденцію до покращення

підвищення якості навчання, яка охоплює п’ять головних складових:

1. Доуніверситетську підготовку, спрямовану на подолання розриву між рівнем знань випускників загальноосвітніх шкіл і вимогами КПІ та зорієнтовану на пошук і відбір кращих абитурієнтів для формування первого курсу університету;

</

матеріального та соціального забезпечення викладачів, конкурс на викладацькі посади має стати результативнішим.

Підвищення вимог до викладачів та завідувачів кафедр стосується обов'язкової наукової роботи, підготовки конспектів лекцій, використання інформаційних технологій у навчанні та новітніх методичних матеріалів, впровадження кредитно-модульної системи.

Суттєвим кроком до вдосконалення навчання є отримання університетом Генеральної ліцензії, в якій зазначається загальний ліцензійний обсяг підготовки спеціалістів з магістрів з наданням права КПІ самостійно розподіляти його між освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра залежно від потреб ринку, можливостей кафедр та бажань студентів.

Це вимагає від кафедр активної роботи щодо переходу, починаючи з 2007/2008 навчального року, до двоциклової підготовки за системою: бакалавр-магістр. На другий цикл будемо набирати за конкурсом кращих бакалаврів з КПІ та інших університетів країни.

Шановні колеги! Важливим елементом комплексної системи підвищення якості навчання є щосеместровий моніторинг залишкових знань студентів старших курсів за результатами ректорського контролю, атестацій, екзаменаційних сесій та попиту роботодавців. За методикою, яка була застосована протягом останніх двох семестрів, розраховувався індекс якості підготовки фахівців для всіх технічних і природничих спеціальностей університету. За рішенням адміністративної і Вченого рад КПІ, 20 спеціальностей з найвищим рейтингом отримують заохочення для покращення навчально-лабораторної бази, методичного забезпечення і матеріального становища викладачів. Робота аутсайдерів цього списку буде також уважно аналізуватися методичною радою та ректоратом університету за всіма складовими навчально-наукової діяльності. Якщо за результатами декількох етапів моніторингу по тих чи інших спеціальностях виявиться стійка тенденція до низької якості залишкових знань студентів, буде звернутися увага на компетентність відповідних керівників.

Уже за підсумками двох етапів моніторингу можемо зробити попередні висновки:

1. Для значної групи традиційних інженерних спеціальностей, які тимчасово є не досить популярними, але конче потрібними Україні, якість навчання є низькою. Вони переважно тяжіють до динамічної частини рейтингової таблиці. У групі цих спеціальностей страждає фундаментальна підготовка, має місце значна невідповідність між залишковими знаннями з фундаментальних та професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, в навчальних планах очевидними стають слабкі міждисциплінарні зв'язки, а самі навчальні плани є погано збалансованими та перенасиченими великою кількістю вузьких, слабо пов'язаних між собою дисциплін.

2. Нас має турбувати і загальний досить низький рівень підготовки студентів університету в галузі іноземних мов, особливо англійської, та інформаційних технологій для непрофільніх спеціальностей. Стас очевидним, що ми мало уваги приділяємо цим важливим складовим моделі підготовки сучасних фахівців. У навчальних планах цим дисциплінам відводиться недостатня кількість годин, страждає методичне та кадрове забезпечення їх викладання.

Кожен завідувач кафедри, декан факультету та директор інституту мають постійно аналізувати всі складові моделі підготовки їх студентів. І якщо виявиться, що якесь з цих складових не відповідає сучасним вимогам, саме керівник підрозділу повинен першим ставити про це питання на всіх рівнях і домагатися виправлення небажаної тенденції.

Що ж до незадовільного викладання іноземних мов у КПІ, то ця хвороба стала вже хронічною. Проблема повинна бути предметом пильної уваги методичної ради, навчального департаменту університету, факультету лінгвістики і кожної випускової кафедри. Саме ці кафедри повинні докорінно змінити своє ставлення до якості навчання з іноземних мов своїх студентів, створюючи у себе лінгвістичні кабінети, необхідне методичне і дидактичне забезпечення, аналізуючи професійний рівень викладання силами факультету лінгвістики, та за необхідності ставлячи питання про підвищення цього рівня та заміну викладачів.

Ще одним елементом комплексної системи підвищення якості навчання є підготовка кадрів та підвищення кваліфікації як для представників народного господарства, так і для викладачів КПІ. Сьогодні що роботу координує Міжгалузевий інститут післядипломної та другої освіти, в якому зараз навчається по-

над 1000 слухачів за 10-ма напрямами та 15-ма спеціальностями. І хоч обсяги підготовки за рік зросли у 1,5 разу, вони не можуть нас задовільнити. За прикладами кращих технічних університетів світу, які навчають за інноваційними освітніми проектами, обсяги підготовки мають складати більше чверті від обсягу базової підготовки.

На жаль, не всі факультети активно розвивають систему другої та післядипломної освіти, що свідчить або про нерозуміння їх керівниками важливості цієї роботи, або про неспроможність відповідних кафедр навчати за інноваційними освітніми програмами. Маємо розуміти, що розвиток післядипломної освіти – важливий критерій визнання спеціальності відповідної кафедри на ринку праці.

З цього року ми повинні повернутися до практики підвищення кваліфікації викладачів (один раз на три-чотири роки) і врахування цієї форми професійного вдосконалення при черговому конкурсному обранні. Думаю, що для більшості викладачів було б корисно розпочати таку підготовку з вивчення сучасних інформаційних технологій та можливостей їх застосування в навчальному процесі і наукових дослідженнях. Організація цієї роботи буде доручена Міжгалузевому інституту післядипломної та другої освіти і Українському інституту інформаційних технологій в освіті.

У зв'язку з цим окремо хочу зупинитися на особливостях університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуючої інформації, понад 90% якої знаходитьться в комп'ютерних мережах. У цій ситуації слово “знання” починає використовуватися менше, а слово “інформація” – частіше. Хоча значення цих слів близьке, вони все ж таки різне. Здатність до оволодіння знаннями має лише людина, тоді як інформація не обов'язково може бути розташована в її голові.

В інформаційному суспільстві змінюються і сам процес навчання, і роль університетського навчання в інформаційному суспільстві. За нових умов книгодрукарня, яке протягом багатьох сторіч було головним рушієм науки і освіти, починає поступати своїми позиціями новим формам зберігання та передачі знань – електронним. Сьогодні на друковані видання припадає лише декілька відсотків від усієї існуюч

НАША МЕТА – НАЙВИЩИЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ

Закінчення.

Початок на 2–3-й стор.

кові кафедри та органи студентського самоврядування ще не повною мірою спрямовують своє зусилля на допомогу студентам проходити школу зростання, виховання соціальної активності, ініціативи та відповідальності за своїй школу набуття навичок відповідального керівника та організатора.

Підвищенню престижу КПІ у світі сприяє **міжнародна діяльність** нашого університету, яка була інтенсивною і багатогранною. Вона включала підготовку фахівців для зарубіжних країн, міжнародні наукові з'їзди, обмін візитами із закордонними університетами, створення спільних підрозділів і багато інших напрямів.

У підготовці кадрів для зарубіжних країн є певні зміни порівняно з минулими роками. Сьогодні у нас навчається 1781 іноземний громадянин, що є найбільшим показником серед технічних університетів країни. Але вимоги при прийомі до КПІ цієї категорії громадян суттєво зросли через зведення вступних випробувань з мови, математики і фізики. Кожний четвертий абітурієнт не витримав ці випробування, дехто навіть відмовився від участі у вступних іспитах. Тоді ми набрали, на третину менше іноземних студентів, ніж у 2004/2005 навчальному році, але виграли в якості підготовки майбутніх випускників.

У той же час ми не використовуємо всі можливості університету, а окремі недоліки в нашій роботі не сприяють збільшенню контингенту студентів-іноземців. На жаль, більшість іноземних громадян не почуває себе в безпеці в гуртожитках, навчальні курси недостатньо забезпечені літературою, е випадки хабарництва в гуртожитках і на кафедрах, низька якість медичних послуг та інші.

Щоб усунути ці та інші недоліки, було створено міжнародний факультет. Проживання іноземних громадян у студмістечку з 1 вересня цього року буде здійснюватися за принципами готельного обслуговування, покращуватиметься робота служб безпеки в студмістечку та інші.

Наши міжнародні контакти мають сприяти розширенню контингенту іноземних студентів. До нас завітали міністри освіти Росії, Туреччини, відповідальні посли з США, Англії, Китаю, Швеції, Японії, Німеччини. Відбулися зустрічі керівництва університету та факультетів з послами Японії, США, Індії, Узбекистану, Туреччини, Фінляндії, Алжиру.

Делегати одинадцяти наших інститутів та факультетів відвідали Німеччину, Австрію, Швецію, Туреччину, Сербію, Францію, Голландію, Китай, Японію, Сингапур, Ірландію, що сприяло формуванню нових договорів та проектів. Зокрема, у травні поточного року розпочато виконання проекту «Українсько-японський центр» спільно з Японською агенцією міжнародного співробітництва.

Про високий авторитет КПІ свідчать численні міжнародні конференції, яких в минулому році ми провели 17. Важливо, що активізується міжнародна діяльність інститутів та факультетів, які зрозуміли, що цей напрям є конче необхідним для розвитку науково-педагогічних шкіл, для підвищення рівня викладачів та успішної підготовки до реформування вищої освіти в контексті європінтеграційних процесів.

Шановні колеги! Без розв'язання **соціальних питань** викладачі та студентів, без ефективної роботи адміністративно-господарських служб усі наші здобути неможливі.

Тому зусилля господарських служб були зосереджені на подальшому розвитку матеріально-технічної бази, створенні сприятливих побутових умов для студентів, викладачів та співробітників університету, утриманні в належному стані величезного господарства університету.

Головною метою наступного етапу розвитку матеріально-технічної бази КПІ є наближення стану його розгалуженої інфраструктури та території до стандартів

кращих університетів Європи та світу. Звичайно, ми знаходимося ще дуже далеко від загальних стандартів, але, в той же час, у нас не має іншої альтернативи, як наблизитися до них. Це пов'язано з простою істиною, яка полягає в тому, що будь-який визнаний університет Європи та світу принципово не може мати нерозвинену інфраструктуру і занедбану територію.

Поставлене завдання вирішується шляхом послідовного виконання комплексної програми розвитку університету, яка складається з декількох масштабних взаємопов'язаних напрямків роботи, а саме:

1. Реконструкція та капітальне будівництво навчальних корпусів, гуртожитків, благоустрої території університету (виконується на постійній основі);

2. Капітальне будівництво та реконструкція будівель відпочинку «Маяк» на Чорноморі, «Політехнік» на Київському морі, «Сосновий» у м. Українка та «Глобус 2» в Карпатах (роботи в повному обсязі будуть завершені не пізніше 2008 року);

3. Реконструкція парку КПІ, яка почала здійснюватися чотири роки тому і нині закінчується;

4. Створення музеївого комплексу на базі 6-го корпусу та спорудження музеїві площа з серією пам'ятників видатним політехнікам (роботи розпочато в 1996 році і буде закінчено до 110-ї річниці КПІ, яку ми відзначимо у 2008 році);

5. Створення малого спортивного ядра, яке буде розташовано між бібліотекою, 4-м корпусом та корпусом КБ «Шторм» (сьогодні здійснюється проектування цього комплексу, будівництво якого розпочнеться наступного року) і завершиться орієнтовно у 2009 році;

6. Перетворення вулиці Політехнічної разом зі студентським сквером, що напроти 12-го корпусу, в пішохідну зону, яка повинна стати одним з центральних місць для прогулянок, відпочинку, різноманітних студентських заходів, що наразі складається з арбату (роботи розпочато в цьому році і має бути здійснено протягом 5 років);

7. Створення розвиненої інфраструктури студентського містечка, що включає серію спортивних майданчиків та споруд безпосередньо біля гуртожитків, розгалужену службу сервісу студентського містечка, пункти харчування, місця для дозвілля та відпочинку й інше (роботи розпочато три роки тому, вони будуть втілюватися поетапно; перший етап розпочався на біляжці 5 років);

8. Спорудження футбольного поля та серії відкритих спортивних об'єктів на вколо 24-го корпусу (розпочато проектні роботи, весь комплекс робіт розраховані на 3 роки).

Розвиваючи та утримуючи матеріально-технічну базу університету, ми робимо багато, але їх обсяги роботи за цим напрямком надзвичайно великі. Минулого року проведено реконструкцію частини корпусів № 6, 12, 13, центрального складу, відремонтовано 252 аудиторії й лабораторії, з них 7 потокових, 114 місць загального користування, багато коридорів та інших службових приміщень. Відремонтовано дахи тринадцяти навчальних корпусів (№ 1, 2, 6, 7, 18, 22, 23, 24, 28, 29, 31). Проведено значні відновлювальні роботи практично в усіх гуртожитках студмістечка, де сьогодні проживає понад 14 тисяч студентів. Відремонтовано дахи, опалення, каналізацію семи гуртожитків (№ 3, 8, 10, 12, 13, 18, 19), облаштовано спортивні кімнати в гуртожитках № 7 і 10, введено в експлуатацію додаткові житлові кімнати на 341 місце, виконано інші види ремонтно-відновлювальних робіт.

Щодо капітального будівництва, то на сьогодні здійснюється проектування нового навчального корпусу по вул. Борщагівській, житлово-навчального комплексу зі студентським гуртожитком по вул. Індустриальній, студентського гуртожитку по вулиці Виборзькій та добудови до навчального корпусу № 35 для розширення Українсько-японського центру.

Щорічно поліпшуються умови для відпочинку та оздоровлення студентів і співробітників університету, особливо це

стосується пансіонату «Маяк», будівництво якого в цьому році практично закінчиться. За три зміни в пансіонаті оздоровилось 1800 осіб, у тому числі понад 1000 студентів. Поступово відроджується робота студентського спортивно-оздоровчого табору «Політехнік» на березі Київського моря. Цього літа там відпилило понад 100 викладачів з родинами та 150 студентів. Продовжувались ремонтно-відновлювальні роботи в спортивному таборі «Сосновий» біля міста Українка.

Функціонував також студентський оздоровчий табір «Глобус» в мальовничому місці Карпат. За минулій рік у ньому відпилило 300 студентів. Цьому табору за час приділіти особливу увагу, зокрема вирішити питання щодо відведення у постійні користування земельної ділянки, провести ремонт наявної матеріальної бази та розширити її.

Значну роботу з оздоровлення студентів і співробітників проводить постійно діючий університетський санаторій-профілакторій, який щорічно обслуговує до 4-х тисяч осіб за зміну у 24 дні. Він працює в контакти з нашою студентською поліплюючою, що робить його лікувально-оздоровчим центром. На час створення пункту невідкладної медичної допомоги для студентів і співробітників.

Усі ці роботи стали можливими завдяки ритмічному і запланованому **фінансуванню** комплексної програми розвитку.

Вже третій рік поспіль університет живе відповідно до бюджету КПІ, який на початку кожного календарного року ретельно розробляється департаментом економіки та фінансів разом з усіма підрозділами, затверджується на засіданнях Адміністративної та Вченої рад, і потім виконується під пильним контролем ректорату та громадськості університету.

У минулому році бюджет університету, за всіма джерелами фінансування, вдвічі перевищив бюджет 2004/2005 навчального року і склав 268 мільйонів гривень, з яких 66% – це загальний фонд, і 34% – спеціальний фонд державного бюджету.

Двірцеве збільшення бюджету за один рік викликане підвищенням заробітної плати – у 2,35 разу. В 1,64 разу збільшилися стипендії студентам та аспірантам. Вперше за 10 років університет отримав кошти на придбання м'якого інвентаря для студмістечка, на закупіллю навчального та наукового обладнання та проведення капитального ремонту – загальним обсягом 725 тисяч гривень.

Минулого року розміри посадових окладів підвищувалися тричі: з 1 квітня – на 5,35%, з 1 липня – на 6,9%, з 1 вересня – на 15%. У цьому році зарплата підвищувалася вже двічі: з 1 січня – на 5,4%, з 1 липня – на 7,14% і планується з 1 грудня – на 6,6%.

Сьогодні середньомісячна заробітна плата по КПІ складає 1 тисячу 317 гривень, що на 94% вище минулорічної. Хоч ми і забезпечуємо постійне зростання заробітної плати, її рівень жодною мірою не може нас задовільнити, і ми повинні системно працювати над його підвищенням.

Шановні колеги, в останній частині доповіді хочу торкнутися головних завдань, які стоять перед нами в новому навчальному році.

У навчально-виховній роботі наші зусилля мають бути спрямовані на впровадження стимулів якісного навчання студентів, їх участі в науковій роботі, на профілактику правопорушень, на виховання у студентів загальнолюдських цінностей – суспільної активності, патріотизму, доброзичливості, чесності, порядності, поваги до колег і старших.

Ми маємо підвищувати роль молодіжного самоврядування, яке сприяє самостійній громадсько-професійній діяльності.

– забезпечити функціонування університетської системи моніторингу якості вищої освіти, що має відповідати європейським аналогам, зокрема європейські мережі гарантування якості освіти – ENQA;

– удосконалити систему підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, розширити мережу філій МПО на факультетах, втілюючи принцип «навчання протягом усього життя», ввести в практику обов'язкове підвищення кваліфікації викладачів один раз на 3 – 4 роки;

– продовжити виконання програми «Кадри», залучаючи до педагогічної діяльності в першу чергу випускників аспірантур і магістрів та підвищивши вимоги до конкурсного обрання викладачів;

– поширити впровадження інформаційних технологій в навчання, включаючи дистанційну форму, завершити створення інформаційних сайтів кафедр і факультетів із забезпеченням можливості завдання підвищення якості підготовки студентів-іноземців, створення для них належних умов проживання, безпеки, медичного обслуговування, розширення участі наших науковців у виконанні міжнародних наукових програм, організації та проведеннях міжнародних конференцій з актуальних питань навчальної та наукової роботи.

У соціальній сфері та господарській діяльності має бути зорієнтована на інтеграцію КПІ у європейську систему вищої освіти та науки, розширення контактів з університетами-партнерами та науковими центрами з усього світу. Залишаються актуальними завдання підвищення якості підготовки студентів-іноземців, створення для них належних умов проживання, безпеки, медичного обслуговування, розширення участі наших науковців у виконанні міжнародних наукових програм, організації та проведеннях міжнародних конференцій з актуальних питань навчальної та наукової роботи.

Наукову роботу маємо спрямувати на подальшу інтеграцію з навчальним процесом, на впровадження наукових розробок у виробництво, на залучення до виконання наукових досліджень всіх колективів кафедр університету. Нормою має стати зачленення штатних науковців КПІ до викладацької